

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-
HIVATAL ÉS NYOMDA

Cluj, Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELELET

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában	
Egész évre	— 620
Félévre	— 320
Negyedévre	— 170
Egy hónapra	— 60
Egy szám ára pályaud- varon és vidéken is 3 lei	

Csehszlovákiában	
Egy hónapra	— 20 ck
Egy szám	— 1.20 ck

Cluj-Kolozsvár — VI. évfolyam, 79. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5683. Sziván 15. — 1923. május 30. Szerd

Egységes nép

Irta Vértés Adolf dr.

Elmondotta a bánási és arad-
megyei zsidóság 1923 május 27-én
Temesváron megtartott nagygyü-
lésén.

Néhány esztendő óta szembetűnően megélén-
kült és egészen új irányokba terelődött a zsidóság
életnyilvánulása Erdélyben és Bánágban is. Mig
azelőtt kollektív tevékenységünk csaknem kizárólag
a felekezeti terén játszódtott le és jóformán ki
is merült az egyébként is meglehetősen lagymatag
kultusközönségi szereplésben, mostanában a népi köz-
élet problémái kötük le érdeklődésünket s foglal-
koztatják tettvágyunkat és áldozatkészségünket.
Közép- és elsőfoku iskolákat és gyermekkerteket,
ifjúsági, sport- és más egyesületeket létesítünk,
kulturünnepeket rendezgetünk zsidó irodalmi és
zenei témákkal, általános zsidó érdeklődéseket
vitattunk meg a sajtóban, összejöveteleken és fel-
olvasásokon; gyűjtéseket rendszeresítettünk egye-
temes zsidó alkotásokra és tömörülési kísérleteink-
kel polgári és politikai viszonylatainkban is népi
mivoltunk kidomborítására kezdünk törekedni.

Mindeme sokféle megmozdulásainkban azonban
eddigelő nem alakult ki valamely egységes, céltu-
datos és összefoglaló rendszer, sőt ugyilátszik, hogy
a nagy hevílet és élniakarás inkább az összeütö-
zési, semmint az érintkezési pontokat szaporította
vona a zsidóság három fő pártáryalata: az orto-
doxia, a neológia és a cionizmus, illetve Nemzeti
Szövetség között.

Elérkezettnek váltuk tehát az időt arra, hogy
a bánási és az erdélyi hitközségeket és a nemzeti
szövetség küldötteit a mai nagygyűlésre egybehív-
juk, amely annak a fenkölt gondolatnak legyen
szentelve, hogy a pártáryalatokban szétforgácsolt
erőinket a zsidóság egyetemes feladataira egyesít-
sük és megszervezzük.

Előttünk, temesváriak előtt, nem új ez a
gondolat és a törekvés sem, hogy azt valóra
váltssuk. Lokális kereteink között megkíséreltük mi
ezt már két évvel ezelőtt, bár összefüggésben
hitközségeink adminisztratív egyesítésével, amit
azonban most a nagygyűlés programjából teljesen
kikapcsolunk, mert ebben a kérdésben a törvény-
hozás fog intézkedni és kísérletünknek annyiban
volt is eredménye, hogy azóta helyi zsidóságunk
nem egy közös feladatának megoldásán, — szerve-
zetlenül ugyan — de együtt, vállvetve fáradozunk.
Az egyesülés eszméje azonban akkor még csak
tapogatózóva, batoratlanul bujt elő a lelkünköl,
mint egy korai rügyfakadás, amelyet a meg nem
értésnek, a közönynek vagy a rivalizálásnak hívös
szellőtől is féltünk és óvunk kellett, nehogy
kifejlésében megakasztassék.

Annál nagyobb örömmel tapasztaltuk, hogy
időközben az egyesülés és szervezkedés gondolata
máshol is termékeny talajra talált a zsidóság lelkü-
letében s hogy rokontörekvésű testvéreink és fárada-
tlan előharcosaink serény munkálkodása folytán
az elhíntett mag országszerte gyökeret vert és ki-
hajtott, a megtermékenyítésnek ezt az éltető áram-
latát terjesztve mindenütt maga körül, amely a
szerény kezdeményező gondolatokból olyan köz-
szellemet kezd kialakítani, amely ime már is
messze túlnőtt a lokális kereteken és országos
szervezkedésre törekszik.

Annak, hogy a dolgok idáig fejlődtek, szük-
ségképen be kellett következnie, mert a fejlődés-
nek ugyanazon törvényei uralkodnak az eszmék
világában is, mint a természetben; mint az élet-
képes magnak, az életerős eszmének is — a zsidó-
ság népi együvértározása gondolatának —
életre kellet kelnie, bármily sokáig szunnyadozott
is az elnyomatás századaiban a lelkek mélyében s
ha egyszer életre kelt s mint a korszellem köve-

telménye jelentkezik, be kell következnie népünk
életében is annak a korszakos átalakulásnak,
mely a történet és a szociológia tanulságai szerint
minden korszellemerejű eszmének a nyomában jár.

S vajjon kételkedhetünk-e még abban, hogy
ez a korszellem is már megszületett, látva, hogy
ugyanaz a közszellem, amely nálunk most van
csak kialakulóban, a nyugati zsidóságnak, az ameri-
kai, a keleti és a délafrikai zsidóságnak nagy
tömegeit már csaknem teljesen áthatotta és az
egyetemes zsidóság közös nagy feladatainak tudat-
os megvalósítására ösztönzi? Világszerte egy és
ugyanazon eszme, a népi szolidaritás eszméje lebeg
immár hit- és fajtestvéreink lelki szemei előtt,
mint új és legmagasabb életeszmenyünk, amelyet
hódító útjában többé semmiféle szeparatizmus fel-
nem tartóztathat s amely ellenállhatatlanul fogja
varázskörébe vonni mindazoknak az egyre ritkuló
sorait is, akik még aggodalmaskodók, közönyösek
vagy érzéketlenek.

Be kell ennek következnie, a gravitációnak,
a nagy tömegek vonzásának kozmikus törvényénél
fogva. Mert miként az égi testek rendszerében a
nap az az erőközpont, amely a bolygók mozgását
irányítja és amelynek fény- és hőforrásából táplál-
kozik a földön létező minden élet, azonképen a
népek társadalmában is a korszellemből kialakuló
életeszmény a forrása és az irányítója minden ha-
ladásnak és szervezkedésnek és minden feltörő új
igazságnak is.

Ósi állami létünk idejében az egyisten-eszme
és kinyilatkoztatott tana uralkodott mint korszem-
ény történetünk éghoztatán; minden állami be-
rendezésünk és minden kulturánk ennek a jegy-
ben állott és szétszórtatásunk és elnyomatásunk
kétezeresztendő korszakában is ennek az esz-
mének a kisugárzása köleszött népünknek annyi
meleget, hogy életét a környező világ gyűlöleté-
nek dermesztő hidegében is áttengethette.

Százados sanyilódásunk között azonban népi
öntudatunk a feledés homályába borult. Nagy ese-
ményeknek kellett közbejönniök, hogy a tespedés
lethargikus álmából felébredjünk, hogy Izraelnek
tetszhalott népe fölcudjék, hosszú nehéz alél-
ságából.

Két hatalmas szózat riasztott fel bennünket
halálos vergődésünköl: az egyik a népirtó pog-
romok vérlázító kegyetlenségein tudörgő ama pró-
fétai kiáltás, mely a világ lelkiismeretöl nem-
zeti otthont követelt sokhelyütt hontalanná vált
népünk számára, a másik a nagy világmészárlás-
nak végetvető békekötés parancsa a kisebbségi
népek önrendelkezési jogának elismeréséről. Az el-
sőtől datálódik a zsidóság magáraeszmélése, össze-
tartozásunk tudatrájutása, a másodiktól kollektív
megmozdulásunk és erőnk kifejtése új életmü-
ködésre.

Vaksággal volnánk azonban verve testvéreim
és megtagadnók a történet és a tudomány min-
den tanulságait, ha azzal ámitanók magunkat, hogy
renezansz életünk is az ősi állam uralkodó csilla-
gának jegyében folyhatna le. A történet nem is-
méthli meg önmagát; a történetnek az örök válto-
zás a törvénye, haladás vagy visszaesés, de soha-
sem a megállás az elért evolúció egy bizonyos pont-
ján; nincs államalkotó eszme, amely ha kiélte
magát, uralkodó polcáröl le ne hanyatlanék.

Az egyisten-eszme is betöltötte nagy szociális
misszióját a kinyilatkoztatás és a tóra tanításaival
együtt; ezek a tanítások a vérünkben vannak,
apáról fiura szállva beidegződtek a szervezetünkbe,
értelmünknek és érzületünknek elválaszthatatlan,
kierthatalan alkairészei, de éppen azért megszo-
kottak, természetesek és mint ilyenek a szociális
életeszmény vonzerejét már nélkülözöik. Varázslatos

büverő lakozik ellenben és egyszersmind az értelm
és erkölcsi energiáknak megmérhetetlen tömege ab-
ban az eszményben, amely a föld kerekéségén el-
szórtan élő tizenhétmillió zsidónak szolidaritását,
népi összetartozását ragyogtatja telénk és egyszers-
mind elébünk tükrözötteti megvalósulásának a kezdet-
leges alakzatait is olyanformán, hogy az új alaku-
lás kristályodási centrumát odahelyezi az ősz haza
szent földjére, hogy ott mint a népi egységnek
egyelőre csak szimbóluma, majdan a fokozatos fej-
lődés rendjén nemzeti állammá erősödjék, a világ
egyéb részein élő zsidóságot pedig — lelki kap-
csolatban a központtal — öntudatos etnikai ki-
sebbségekké teszi meg az illető államokban.

Ez az az eszmény, amely számunkra az új
igazságok és az új életörekvések beláthatatlan per-
spektíváit nyitja meg, egy korszellemerejű új
kinyilatkoztatás, amelyért élni és küzdeni érdemes.
Küzdeni a kivívásért a környező világgal, de nem
önmagunk között és nem saját véreinkkel. Erre
nincs is szükség, mert ebben az eszményben min-
den pártáryalat, ha érdekeit a közös nagy célok-
nak alárendeli, szabadon érvényesítheti jellegzetes
törekvéseit, az ortodoxia háborítatlanul elmélyed-
het konzervatív hithűségében, a neológia reformál-
hat és keresheti az összhangot a haladással és a
cionistát sem zavarja senki abban, hogy meggyözö-
déséért a nemzeti eszme mind a két irányában, akár
Palesztina felé, akár az itthoni kisebbségi rendez-
kedés felé sikraszálljon, csak ne akarja azt türel-
metlenséggel és túlzásokkal feloktrojálni. Mert nem
abban áll a feladat, hogy bárkit is arra erőszakol-
junk, hogy saját pártjának a zászlójához hűtlen
legyen és a miénk alá szegődjék, hanem abban,
hogy legmagasabban közös lobogónkat, népi össze-
tartozásunk zászlaját lobogtassuk, ennek a becsü-
letéért és diadalért harcoljunk, ha azt akarjuk,
hogy népünk és kulturánk éljen és viruljon.

Ekörül a közös lobogó körül akarunk itt
ma sorakozni, amely nem az ortodoxiának, nem a
neológiának és nem a cionizmusnak a lobogója,
hanem a zsidóságé, valamennyiünké, közös kin-
csünk, amelyből mindannyiunkat egyforma rész
illet. Szervezkedésünk főszabálya is az kell hogy
legyen tehát, hogy népi kisebbségünk kontemplált
közpointi szerve mind a három frakciónak egyenlő
számu képviselőiböl alakuljon.

Amidön tehát az összehívó hitközségek
nevében legmélyebb köszönetemet nyilvánítom
tömegek megjelenésükért és a nagygyűlést meg-
nyitottnak nyilvánítom, mélyen tisztelt elnök-
társaim és a magam nevében is meleg szeretettel
üdvözlöm Önöket az ősrégi zsidó köszöntéssel,
baruch haba, áldassék aki eljött közibénk, lelköben
az egyesülés felemelő érzésével, áldassék aki
otthon maradt, de gondolataival itt időzik közöttünk
és áldassanak mindazok, akik szívüket az egyete-
mes zsidóság nemes törekvései számára meg-
nyitandják.

Nehézségek a görög-török egyezmény ratifikálásánál

Lausanne, május 29. A keleti konferencia
penzügyi bizottsága hétfön ülést tartott, amelyen a
görög-török egyezményt második olvasásban tár-
gyalták. Pellet tábornok felolvasta a szövetségesek
nyilatkozatát, amely szerint lemondanak ötvenmillió
török fontnyi jóvátételről, ezzel szemben követelik
Törökországtól, hogy az antant-tökével dolgozó vál-
latok kárát térítsék meg. Izmed ez ellen tiltako-
zott és rámutatott arra, hogy a törökök is lemond-
tak a szövetségesek kezében lévő tizenhétmillió
török fontnyi török vagyon követeléséről. Izmed
együttal bejelentette, hogy erre vonatkozólag uta-
sítást kér Angorától. A politikai bizottság szerdán
meghallgatja Bulgária delegátusát, aki tiltakozást
jelentett be Karagacs Törökországnak való oda-
ítélése ellen.

tott

- 33.—
- 33.—
- 39.—
- 48.—
- 48.—
- 59.—
- 89.—
- 109.—
- 169.—
- ág 120.—

Fia

Maria 5

nygolyó

1858

S Tsa

Maria

labda,

galanterie

kaphatók.

ai

bach,

Sulyos válsággal küzd az erdélyi faipar

A felemelt tehertarifa és a lej váratlan javulásának hatása. Felülkerekedik a cseh verseny. Pénzhiány miatt stagnál a magyar fapiac

(Kolozsvár, május 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Erdély fapiacát olyan válság fenyegeti, amely katasztrófálissá lehet az ország egyetlen versenyképes iparágára. Az első bémító körülmény az export megszorítása s a kiviteli illetékek horribilis felemelése volt, amely sulyosan előtérbe tolta a csehszlovák konkurenciát. Május elsején a CFR. felemelte a teherszállítási tarifát, amivel milliós károkat okozott az erdélyi fatermelőknek, akiknek a vagon-hiány és más szállítási nehézségek miatt rengeteg lebonyolítatlan régi kötésük volt és a külföldi vevők csak a legkritikább esetben voltak hajlandóak a tarifakülönbséget megfizetni. A legsulyosabb csapást a lej árfolyamának váratlan emelkedése mérte az erdélyi fapiacra, melynek helyzetéről egy kiváló szakember a következő információt adta az Uj Kelet munkatársának:

— Hogy az erdélyi fapiac jelenlegi helyzetét pontosan jellemezzem, azt kell mondanom, hogy a teheráru-tarifa emelése megölte, a lej hirtelen értékemelkedése pedig eltemette az erdélyi fapiacot. A lej párisi és zürichi javulása oly váratlanul érte a fásokat, hogy rá sem értek még gondolkodni a következményein. Most teljesen stagnál a piac, mindenki várja, emelkedni, vagy esni fog-e a lej. Ez most élet-halálkérdése az erdélyi fapiacnak, amely hasonló válságon még nem ment keresztül. Ma a helyzet az, hogy a csehszlovák árut olcsóbban lehet beszerezni, vagyis a külföldnek nincs szüksége Erdélyre, ahonnan a leszállítás is nehezebb. Ha még két hétig tart ez az állapot, az óriási készletekkel rendelkező fatermelők és kereskedők tönkremennek. A belföldi piac ugyanis oly jelentéktelen, hogy számításba se jöhet az exportra szánt áru elhelyezési lehetősége mellett, habár a kiskereskedők még szilárdan tartják az árakat. Optimista körökben azt hiszik, hogy a lej váratlan felzökkenése csak a már ismert tavaszi jelenség és vissza fog esni. Ez érdeke a kormánynak is, mert a liberálisoknak nagy érdekeltsegeik vannak az erdélyi fapiacban. Mi csak addig versenyezhetünk a kedvezőbb helyzetű csehszlovákiai fapiaccal, amíg a lej olcsó. Nekünk most gyenge lejvalutára van szükségünk, hogy exportálhassunk és a növekvő kivitellel párhuzamosan a lej is fokozatosan, tehát egészségesen fog feljavulni. Ez a váratlan árfolyam-emelkedés azonban katasztrófális lehet az erdélyi fapiacra.

Az erdélyi faipar helyzetét sulyosítja az is, hogy az export szempontjából elsősorban fontos magyar piacon, — mint Budapestről jelentik, — egyre komolyabban érezhető a pénzhiány. Az tüzetkötés jelentéktelen, mert a fogyasztás csak a legszükségesebbekre szorítkozik. Puhafában nincs üzlet. Az erdélyi termelők árjegyzései változatlanok. A budapesti tranzit-raktárak árai a következők: hántott fa 48—53 ezer, keskeny épületanyag 52—54 ezer, széles épületfa 56—60 ezer, keskeny asztalosanyag 68—70 ezer, széles asztalosáru 72—76 ezer, lécs 63—66 ezer korona köbméterenként. Keményfában alig van üzlet, az árak változatlanok. A tűzfapiacra sem kedvezőbb a helyzet. Friss áruért 160—178 ezer, száraz hasábfáért 190—200 ezer koronát fizetnek kocsinként a feladóállomás. Romániai tűzfáért 5800—6100 lejt, csehszlovák áruért 1050—1100 szokolt fizetnek per vagon a magyar határ. Az égetett szénben nincs kötés, az árak szilárdak.

* Brázay kölni vize a szoba levegőjét fertőtleníti, tisztítja, felfrissíti. Mindenütt kapható.

Kandia legfinomabb csokoládédessertjei:

„Yvonne“ most kerültek forgalomba. Darabonként is kaphatók. Mindenütt csakis ezeket kérje. 1556

„Osmana“

„Arangdollár“

A kormány enyhít a spekulatív törvényjavaslaton

Elejtik az egytagu bíróság intézményét

(Kolozsvár, május 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ország közvéleményét az utolsó hetekben a spekulatív törvény szokatlanul erősen foglalkoztatta. Nemesak az érdekelt körök, kereskedők és iparosok látják veszélyeztetve vele egzisztenciájukat, mindenkit közelről érint, mert a hatósági önkénynek és a tulajdonosoknak szabad teret nyit, a becsületes kereskedelem fejlődése elé gátat emel és az ország gazdasági fejlődését megbénítja. Hatalmas gyűléseken, kereskedelmi és ipari testületek értekezletein tették szavá az uszortörvény életbeléptetése esetén bekövetkező helyzetet és mindenütt erősen utasították vissza azt a kereskedelemellenes tendenciát, amely a törvényben megnyilatkozik.

Ez a helyzet — Bukarestből érkezett jelentések szerint — arra indította az iparkamarák elnökeit, élükön a bukaresti iparkamarával,

hogy lemondásukat a miniszter elé terjesszék. Nem akarják vállalni az ország kereskedőivel szemben azt a felelősséget, amelynek terhe a törvény érvényessége esetén rájuk zudul. Aki utánuk következne, csak abban az esetben maradhatna helyén, ha a kormány kimondott exponense lenne. A Bukarest tanácsában helyetfogláló kereskedők szintén lemondanak tisztségükről.

Ugylátszik azonban, hogy a kormány mégis meggondolja, vajjon szembehelyezkedjen-e a kereskedők és iparosok akcióival. Erre vall az Adeverulnak az a jelentése, amely szerint a kormány engedett a kereskedők agitációjának és tiltakozásának és lényegesen enyhíteni hajlandó a spekulációról szóló törvényjavaslat büntető rendelkezéseiben, a „Miclul parchet“ intézményét pedig teljesen elejté. A törvényjavaslat parlamenti tárgyalása holnap kezdődik.

Anglia kétnapos ultimátumot intézett Oroszországhoz

A szovjetnek ma délelőtt tizenkét óráig válaszolnia kell

London, május 29. Az angol-orosz ellentét a hét elején újból fellángolt. Hivatalos helyen megerősítették a brit flotta elindulását az orosz partokra.

London, május 29. Lord Curzon külügyminiszter hétfőn délelőtt újabb ultimátumot intézett a szovjetkormányhoz. Az ultimátum határideje kétnapos és május 30-án délelőtt tizenkét órakor jár le.

Világszervezetbe tömörülnek a héber iskolák

Tarbut-konferencia Berlinben

(Berlin, május 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Nemrég nyílt meg a Logenhaus disztermében a Tarbut világszervezetet előkészítő konferencia a lengyelországi, litvániai, lettoniai, bukovinai, angliai és németországi szervezetek képviselőinek részvételével. Dr. Bernfeld nyitotta meg a konferenciát az ideiglenes központi iroda nevében. Majd az üdvözlőbeszéd után rátértek az érdemleges tárgyalásra, amely három napig tartott.

Dr. Osias Thon beszámolt a lengyelországi Tarbut-intézmények helyzetéről. Lengyelországban fennáll öt intézet héber tanerők kiképzésére és továbbképzésére és pedig Vilnában egy rendes tanítóképző és egyévi pedagógiai tanfolyamok, Varsóban egy öt évfolyamu tanítóképző és Fröbel-tanfolyamok óvónők számára, Krakóban pedig hathónapos pedagógia tanfolyamok. A lengyelországi héber gimnáziumok száma 13, melyek közül a legfontosabb a vilnai, azonkívül van 260 népiskola és 25 óvoda. Az összes héber tanintézetek növendékeinek száma 24.000, ezek közül 60 százalék a leányok száma. Az összköltségvetés havonta egy milliárd és százmillió lengyel marka. Azonkívül a különböző városokban mintegy hatvan héber népkönyvtár van. Héber tanfolyam felnőtteknek majdnem minden héber iskola mellett van.

Traub litvániai kiküldött bejelentette, hogy Litvániában számos héber népiskola van, tizenkétezer tanulóval, tizenegy gimnázium, néhány óvoda és egy tanítóképző. A Tarbut ottani központja mellett könyvtár is van, amely ellátja a tanítókat munkájukhoz szükséges könyvekkel.

A többi országok kiküldöttjei jelentésének meghallgatása után az az egységes nézet alakult ki, hogy a világon szétszórt héber tanintézetek jövője csak úgy van biztosítva, ha világszervezetbe tömörülnek. Ehhez szükséges a héber kultúra összes barátainak közreműködése, hogy a felépítendő szervezet a nép széles rétegeire támaszkodhasson. A konferencia elhatározta egy pénzalap létesítését az egyes országok központi tanintézeteinek támogatására és erősítésére. Az eddig ideiglenesen működő berlini központi irodát a konferencia továbbra is megbízta az ügyek vezetésével és feladatát tette egy Tarbut-világkongresszus előkészítését.

A konferencia határozatainak végrehajtására egy öttagú ügyvezetőséget választottak, melynek egyik tagja Saul Csernichowszki, aki nemcsak a költészet, hanem a héber nyelvtudomány terén is nagyot alkotott.

Sport kötött- szövevény Aruház

aradi kötött és kötött-szövevény lerakata

Kötött kabátok, svetterek, kötött ruhák, harisnya és kezyü eredeti gyári árban

o o o kapható o o o

CLUJ, Wesselényi-utca 16. sz.

Mégsehol és soha

nem voltak kaphatók készen olyan kitűnő

öltönyök, felöltők, fluruhák,

1438

mint most

KATZ és MENDEL

cégnél Cluj, Főter 10. szám.

Szövetek nagy választékban.

Frissen hámozott citrom és vadnarancs naponta 300—400 drb. kapható, amíg a készlet tart

Szilágyi Eleonora

likörgyárban, Calea Reg. Ferdinand 107

Róka, kelme, szőrmefestés és vegytisztítás a legjobb kivitelben a

„KRISTÁLY“-nál Cluj. — Telefon 500.

Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban.

PALESZTINA-MUNKA

A kolóniák életéből

(Jeruzsálem, május 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az idei bőséges tavaszi eső jó termést biztosít a gabonafélékben. Több kolónia előjárósága kidolgozta annak tervét, hogyan kezdjék meg az adósságok törlesztését. A belföldi gabona értékesítésének nagy lehetőségeket nyújt a május elején Haifában megnyílt nagy gözmalom, amely modern felszerelésével az ország legnagyobb malma és a haifai pályaudvarral iparvágány köti össze.

Állatvásár, sajtgyártás. A régi kolóniák között Chedera veze a maga tökéletes gazdasági be rendezkedésével és okszerű vezetés jegyében folyó munkájával. Legújabb állatvásárok tartására kapott kormányengedélyt. Ezek a vásárok hivatva vannak a zsidó kolóniák állattenyésztését előmozdítani. Egy kisebb csoport exportsajtot hozott forgalomba, amely ugy kellemes ízével és tápértékével, mint izléses és tiszta csomagolásával a jobb európai márkákkal is felveheti a versenyt.

Templomépítés. Chederához hasonló a maga rendezett viszonyaival a judeai Nész-Cionah. E kis kolóniában a legteljesebb az egyetértés a kolónisták és az előjáróság között, aminek áldásos következményei érezhetők a gazdaság rendes menetében. A szép narancstermés öt shilling tiszta jövedelmet hozott lánádkint. Legutóbb a község orvost is kapott. Jelenleg templom és óvoda építése van folyamatban.

Dohánykülönlegességek. A felsőgalileai Ros-Pinnáh lakosai az idén szép eredményt várnak a dohánytermelésétől. A tavalyi termés bebizonyította, hogy a kolónia földjén termő dohány úgy színével, mint illatával és ízével finomság dolgában felülmúlja az egyiptomi dohányokat is, ezért az idén a dohánytermelésre szánt földet tízszerezésre emelték fel. A bőséges tavaszi eső is nagyon kedvezett a dohányültetésnek, úgyhogy még az iskolás gyermekeket is bevonták az ültetési munkába.

Munkásszanatórium. A Jeruzsálem melletti Moca kolóniában a zsidó munkásszervezet megkezdte egy munkásszanatórium építését ötven dunam területen. Az építés előirányzott költsége hétézer egyiptomi font. A szervezetnek van erre a célra készpénzben 3400 font. Ha a jelzálogbank megadja a szükséges hitelt, akkor települ az idén az egész épület, ha nem, akkor csak egy részét fogják most felépíteni, de úgy, hogy az egésznek tervét el ne rontsa. A szanatórium mellett berendeznek egy kis gazdaságot, hogy az ott üdülő munkásoknak szükséges élelmiszerek egy részét szolgáltatssa. Megjegyzendő, hogy a munkásszervezet politikával egyáltalában nem foglalkozik, mert nem egyéb, mint a programok szerint különböző politikai pártok szövetsége az összmunkásság jólétének emelésére. Eddig létesített irányú intézményei közül említendő a munkásbank, az építőszövetkezet, a „Hámásbir“ fogyasztási szövetkezet és a most épülő munkásszanatórium.

Szövetkezet. Az alsógalileai kolóniák szövetségbe tömörültek, hogy szükségleteiket együttesen szerezzék be és termékeiket eladják. A szövetkezet tejfeldolgozó telepet is létesített egy svájci gyakorlattal bíró szakember vezetése alatt. Egyben akciót indítottak a török rendszerű súlyos mezőgazdasági adók leszállítása iránt.

Folyószabályozás. Az ország légészakibb zsidó kolóniája, Metulla sokat szenved a felső Jordán gyakori kiöntéseitől, amely a kolónia legtermékenyebb földjét használhatatlanná teszi. Az idén megkezdtek a folyó új egyenes medrének ásását. A tavaszi esőzések miatt szünetelő munkát legközelebb ismét megkezdik.

Csökken a munkanélküliség Jaffában. Jeruzsálemből jelentik: Április havában Jaffában a munkások gyűjtőhelyén javult a helyzet. Ezidő szerint a nem szakmai munkások közül alig hat-száz-an vannak munkanélkül. A munkanélküliség csökkenését a Tel-Avivban megindult nagyarányú építési akciónak tudható be. Azt hiszik, hogy a hatszáz foglalkozás nélküli napszamos a jövő hónapokban feltétlenül el fog tudni helyezkedni.

Párisban negyven pontot esett a lej

(Kolozsvár, május 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A lej gyors emelkedésének a mai nappal bekövetkezett a súlyos reakciója. Már ma reggel nyolcszázra esett vissza a lej Párisban és biztos magánértéstelesek voltak róla, hogy az esés tovább fog tartani. A bukaresti tőzsdén érthető izgalmat keltett a román valuta rapid hanyatlása. A magánértéstelesek

nagyon alaposak voltak, mert a mai párisi tőzsdézáratlalnál újabb negyven pontot esett a lej, úgyhogy 100 lejért csak 7.60 frankot fizettek. Az összes nyugati valuták ennek megfelelően szintén erősen emelkedő tendenciát mutatnak. A magánértéstelesek továbbra is a lej esésére számítanak.

Hirek a parasztpárt válságáról

Megindultak a kombinációk a kormány átszervezésére. A szenátus újra foglalkozott a beszarábiai állapotokkal. Junius ötödikén bezárul a parlamenti szesszió. Szeptemberben kongresszust tart a néppárt

(Bukarest, május 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ellenzéki politikai köröket ma is a kormányát szervezés kérdése tartja izgalomban. A kormány félhivatalosa, a „Viitorul“ csodálatosképpen egyáltalában nem foglalkozik a kérdéssel és csak rövid hírből jelenti be, hogy a miniszterelnök elhatározta a kormány átszervezését. Az átszervezés módjait és a liberális párt további céljait illetőleg merev hallgatásba burkolózik a lap. Annál bővebb mederben kommentálják a bekövetkező eseményeket az ellenzéki lapok és messzemenő következtetéseket vonnak le egy-egy liberális korifeusnak baráti körben elejtett szavaiból.

A vérmes reménykedők között legelső helyen a néppárt hivatalos lapja az „Indreptarea“ vezet. Cikkeiben a liberális kormány közeli bukását jósolja és a sorok között az a reménye csillan ki, hogy a néppárt kerül a liberális párt örökébe.

Bomlik a parasztpárt?

Az averescánusok most, hogy biztosra veszik a kormány közeli bukását, tudva azt, hogy egyetlen komoly ellenfelük az egyesült ellenzék, annak bomlásáról számolnak be. Legutóbbi számukban a parasztpárt belső ellentéteiről és a párt likvidálásának lehetőségéről ír.

A parasztpárt belső ellentétei — írja az „Indreptarea“ — már hosszú idő óta lappanganak. A parasztpárt multheti kongresszusán a párt több vidéki vezére éles támadásokban részesítette a párt jelenlegi vezetőségét. A belső ellentétek oka az, hogy a pártban két egészen eltérő csoport foglal helyet. Az egyik a baloldali, vagy jobban mondva szocialista csoport Stere, Mihalache és Lupuval az élén; a másik csoport, amely a párt jelentékeny többségét alkotja, a szélsőjobboldaliak frakciója. Ez a frakció éles ellentétben van a baloldaliakkal és csak pártfegyelmi szempontok gátolták meg a jobboldaliakat abban, hogy kilépjenek a pártból.

Jonescu-Olt a disszidensek vezére

Az „Indreptarea“ ezután biztos forrásra hivatkozva jelenti, hogy a parasztpárt olteniai, azonkívül a Teleoroman-, Arges-, Sarat-, Putna-, Bacau-, Vlasca- és Jalomicamegyékben lévő szervezetei kilépnek a pártból. A disszidens helyi csoportok, akiknek élén Jonescu-Olt áll, új pártot készülnék alakítani. Az új párt demokratikus alakulás lesz, szakít a párt eddigi antidemokratikus politikájával és monarchikus elvek szerint kíván működni.

Ezekután valószínű, — fejezi be a lap — hogy Luput és Steret csakhamar kiközösítik a parasztpártból.

Távozó miniszterek — új miniszterek

A kormány átszervezésének hírére a legkülönbözőbb személyi kombinációk indultak meg. Bratianu szándékairól bizonyosat nem lehet tudni, mert a miniszterelnök hivatalosan nem nyilatkozik. Az ellenzéki lapok így egy-egy miniszter elejtett szavaira hivatkoznak és azokból kísérik megkonstruálni az új liberális kormány képét.

A beavatottak között itt is a néppárt lapja, az „Indreptarea“ áll első helyen. Mai számában hirt ad arról, hogy Florescu igazságügyminiszter baráti körében kijelentette, távozásra végleges, de kiszemelt utódjának személyével, aki kiváló jogász és nagykonceptiójú politikus, maga részéről meg van elégedve. A lap szerint Antonescu Nolica van kiszemelve Florescu utódjává. Az átszervezett kor-

mányban tárcát kapnak Saveanu Niousor, Incelet és Nistor is.

Ujból a szenátus előtt a beszarábiai kivégzések

A szenátus szombati ülésén, amint azt az Uj Kelet megírta, nagy vihart támasztott Costachescu szenátor bejelentése, aki Jordanov beszarábiai tanító agyonlövésére miatt interpellált. A vita hevében Pangrati szenátor — a bukaresti egyetem rektora — azzal vádolta Costachescut, hogy adatai hamisak.

A szenátus mai ülésén Pangratti napirend előtt szót kért és sajnálkozását fejezte ki afölött, hogy Costachescut, akit képzett és becsületes embernek tart, megsértette.

Costachescu tudomásul veszi Pangratti szavait és kijelenti, hogy interpellációjának megtételére egyedül hazafias érzése késztette.

Popovici szenátor azzal vádolta Costachescut, hogy a bolsevizmust védi, mert bebizonyult, hogy Jordanov bolsevik volt.

Costachescu tiltakozik ez ellen a föltevés ellen. Jordanov — mondja — az orosz uralom alatt is román gyerekeket tanított román szóra Beszarábiában.

Ferechide elnök megvonja Costachescutól a szót, de Costachescu tovább folytatja Jordanov érdemeinek felsorolását.

A „Lupta“ jelentése szerint Popovics tábornok, Beszarábia katonai főparancsnokát táviratilag Bukarestbe szólították. Popovics audiencián jelenik meg a királynál, akinek jelentést tesz a beszarábiai helyzetről.

Junius ötödikén befejeződik a parlamenti ülészak

A kamara mai ülésén az irói jog védelméről szóló törvényjavaslat került tárgyalás alá. A parlament ülészakát junius ötödikén feltétlenül befejezik. A kormány el van határozva, hogy esetleg éjjeli ülésekkel végezteti el a parlament kiszabott munkáját. Feltétlenül elintézik a szünet előtt a tisztviselői szolgálati pragmatikáról szóló törvényjavaslatot.

Kisenevben tartja a néppárt kongresszusát

Az Averescu-párt végrehajtóbizottsága tegnap titkos ülésén elhatározta, hogy a párt ezidei kongresszusát Kisenevben tartja meg szeptember hónapban. Az előkészületek megtételére a párt egy bizottságot küldött ki, amely egyúttal a kongresszus programját is meg fogja állapítani. Az Argetoianu-ügy nem került szóba.

A jugoszláv bandaharcosok halálát esküdtek Radics ellen

Belgrád, május 29. Hétfőn a jugoszláv bandaharcosok országos kongresszust tartottak a fővárosban. Az összegyűlt komitácik határozatot fogadtak el, amelyben felszólították a kormányt, szálljon erélyesen szembe Radics, Spacho és Korosec horvát köztársasági vezérek működésével. Egyúttal tudomására adják a kormánynak, ha ebben a tekintetben határozatlannak fog látszani, a bandaharcosok szövetsége maga veszi fel a harcot Radicsék ellen és véget vet működésüknek.

Corfanty háborúra uszítja Lengyelországot Németország ellen

Bécs, május 29. A németellenes agitációjáról ismert Corfanty lengyel politikus hatalmas növekvőben van. Pártja egész Lengyelországban nagy propagandát folytat Németország ellen. Arra szólítja fel a hatóságot, hogy a danzigi és a litvániai kérdést fegyverrel oldják meg.

Markovits F. ékszerész!

Cluj-Kolozsvár, Vesselényi-utca 20. sz.

Arany- és ezüst ékszerek, kinaezüst és ezüst dísz tárgyak választéka. Szolid és pontos kiszolgálás. Tört aranyat, ezüstöt, briliánt legmagasabb napi árakon veszek!

erjesszék.
kedővel
terhe a
dul. Aki
tben ma-
ndott ex-
a helyet-
ak tiszt-

kormány
ezkedjen-e
Erre vall
szerint a
tációjának
teni haj-
aslat bü-
t“ intéz-
nyjavaslat
ik.

DZ

alos helyen

tímatumot
tt tizenkét

ház

rakata

erek,

a és

rban

o o

16. sz.

om és

300-

míg a

Reg.

hora

Reg.

festés

a legjobb

kivitelben a

nál

500.

zes fiókban.

ZSIDÓ KÖZÉLET

A nagyváradi ortodox zsidó hitközség új vezetősége

(Nagyvárad, május 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap délután tartotta meg a nagyváradi ortodox zsidó hitközség tisztújító közgyűlését. A közgyűlést délután 5 órakor Steiner Benjámin választási elnök nyitotta meg és azonnal rátértek a közgyűlés egyetlen tárgyára, az új tisztikar megválasztására.

A hitközség új vezetősége a következőképpen alakult meg:

Elnök: Ullmann Mór, a nagyváradi Schwartz és Ullmann cég egyik főnöke lett. Alelnökök: Friedman Fülöp, Weisz J. Miksa és Kohn Dávid. Ellenőr: Schwartz Herman. Pénztáros: Fuchs Sámuel. Gondnokok: Feldmann Mór, Kuhn Salamon, Morgenstern Ferenc és Moskovits Izidor. Alapítványi gondnok: dr. Löbli László. A gazdasági bizottság tagjai: Markovits Kálmán és Meiringer Károly. Előljárási tanácsstagok: Diósi Lajos, Brieder Jenő, Kaufmann Márton, Leitner Lázár, Weisz Mór és Wallerstein Dániel lettek.

A marosvásárhelyi Árvagondozó gyűlése.

Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Kedd délután tartott ülést a zsidó iskolában a marosvásárhelyi zsidó Árvagondozó. A nagy látogatottságu gyűlést Schwartz Antalné elnöknő nyitotta meg, utána Schwartz Ernő titkár az akció célját ismertette. Léderer Adolf dr. szociális és egészségügyi szempontból fejtegette a Joint eme intézményének jelentőségét. Milhoffer Pálné pénztári jelentésével ért véget a gyűlés, amelynek hatása alatt a résztvevők közül százan beléptek az Árvagondozóba. Az egyesületnek így most már több mint négyszáz tagja van és havi hatezer lej jövedelme, amelyből nemcsak a hadi, hanem az összes szegénysorsu zsidó árvákat segítik és ruházzák. Az elnökség megbízásából a leánycserkészek vállalták a gondozóban elhelyezett árvák felügyeletét.

A marosvásárhelyi zsidó gimnázium ügye. Az Uj Kelet megírta, hogy a marosvásárhelyi izr. hitközség zsidó gimnázium megalapítását határozta el. A kiküldött 20-as bizottság most tartott első összejövetelét és elhatározta, hogy május 31-ére nagyarányú szülői értekezletet hív egybe, mely hivatva lesz a zsidó gimnázium tulajdonképeni megalapításáról dönteni. Ha a lelkesedés, amely a

mozgalom vezetőit hevíti, nem lankad, alapos lehet a reményünk, hogy már a most bekövetkező tanévben a marosvásárhelyi zsidó diákokat, akiknek száma meghaladja a nyolcszázat, zsidó gimnázium fogja befogadni.

Miképpen kapják meg a regátbéli zsidók az állampolgárságot. Amint az Uj Kelet már megírta, a regátbéli zsidóknak 1923 június 29-ig kell az új alkotmány szerint kérvényeiket benyújtani, hogy az új alkotmány értelmében a román állampolgárságot megkaphassák. A kérvényt minden nagykorú férfi és nő nyújtsa be és pedig kiskorú gyermekeikért is. Özvegyeknek és elvált asszonyoknak is külön kell az állampolgárságot kérvényezniük. Azok az asszonyok, kik csak egyházilag esküdtek meg, külön kéri a gyermekeik számára is a polgárosítást. Azokat, akik a háboru alatt mozgósítva voltak, nem illeti meg automatikusan az állampolgári jog, tehát ezeknek most utólag kell kérvényezniük. A kérvényhez nem kell semmiféle igazoló okmányt csatolni.

Háromszázezer munkás sztrájkol a Ruhr-vidéken

A német nagyiparosok gyáraikat és földjeiket ajánlották fel jóvátételi összeg bekebelezésére

(London, május 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kommunista zavargások a Ruhr-vidéken egyre fenyegetőbb jellegűt öltenek. A lázadás egyik városból a másikba terjed. Hétfőre a tüntetéseken kívül a kommunisták a munkát is mindenütt abba hagyták. Dortmundban az összes bányászok sztrájkba léptek. Néhány óra múlva bochumi társaik is csatlakoztak hozzájuk.

Az összes sztrájkolók száma meghaladja a háromszáztizezretet.

A zavargások Drezdában a legsúlyosabbak, itt állandó összeütközések vannak. A francia megszálló csapatok feltűnő módon mindenütt semleges magatartást tanúsítanak. Ezzel állítólag azt akarják bizonyítani, hogy egy pillanatig sem fosztják meg a németeket a közigazgatási hatalom gyakorlásától. Beavatott politikai körökben azonban az a vélemény, hogy

A mai valutapiac

A lej zuhanása. Emelkednek a nyugati értékek. Nagy kereslet svájci frankban és font sterlingben. Tovább zuhan a német márka. A dinár nagymérvű javulása

(Kolozsvár, május 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A lej emelkedése a legmagasabb 850-es párisi jegyzésnél megállott és azóta állandóan esik Párisban, ahol visszazuhant a 800-as kurzusra. Magánértéslések szerint a lej Párisban már 800-an alul van. A lej nagymérvű esésének hírére a nyugati devizák fokozatosan emelkednek. Az állandó kereslettel szemben kínálat egyáltalán nincs. A lej esését még az is fokozza, hogy a francia frank is gyengült Zürichben. A nyugati devizák, különösen a dollár, már elérte a 203-as árfolyamot.

A német márka zuhanása ugy Zürichben, mint a belföldön tovább tartott, ugyanígy, hogy Zürichben már csak 8 pont az árfolyamkülönbség a márka és az osztrák korona között.

Berlinben nagy értékemelkedések vannak. A dollár a tegnapi 55550 árfolyamnál 62000 márkára emelkedett. A többi külföldi devizák is ennek megfelelőleg emelkedtek.

A cseh korona Zürichben állandóan javul. Belföldön a zürichi javulása és a lej esése következtében már elérte az 596-os árfolyamot.

A magyar korona árfolyama állandóan javul. A belföldi korona és a budapesti devizaközpont kurzusa megegyezik.

A dinár a mai zürichi zárlatnál elérte a 6-os árfolyamot, ami a tegnapihoz viszonyítva tizenöt pont emelkedést mutat.

Irányzat: A nyugati devizákban emelkedés, márkában további esés, cseh koronában szilárdulás.

Május 29-én 100 lejért fizettek Kolozsvárt:
3000—3100 magyar koronát,
35500—35600 osztrák koronát,
7.64—7.65 francia frankot,
2.74—2.75 svájci frankot,
0.48—0.50 dollárt,
10.94—10.96 olasz lírát,
31150—31200 német márkát.

Valutapiac május 29-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1280, London 805, Newyork 195, Róma 930, Zürich 35, Prága 570, Bécs 29.00, Budapest 4.25, Berlin 33.

Bukarest. Valuták: Márka 50—55, léva 140—150, török lira 100—110, font sterling 890—895, francia frank 1340—1350, svájci frank 3400—3500, lira 900—920, drachma 280—300, dinár 210—215, dollár 190—195, Napoleon 670—700, osztrák korona 29—30, magyar korona 400—430, cseh korona 550—570, lengyel márka 40—45.

vényt minden nagykorú férfi és nő nyújtsa be és pedig kiskorú gyermekeikért is. Özvegyeknek és elvált asszonyoknak is külön kell az állampolgárságot kérvényezniük. Azok az asszonyok, kik csak egyházilag esküdtek meg, külön kéri a gyermekeik számára is a polgárosítást. Azokat, akik a háboru alatt mozgósítva voltak, nem illeti meg automatikusan az állampolgári jog, tehát ezeknek most utólag kell kérvényezniük. A kérvényhez nem kell semmiféle igazoló okmányt csatolni.

A franciák saját céljaikra használják fel a kommunistákat.

A ruhrvidéki események által teremtett feszült atmoszférában állítják össze Berlinben az új jóvátételi javaslatot. A nagyiparosok memorandumot nyújtattak át a kormánynak, amelyben tudomására adják, hogy

a kormány felvehet a német ipari javakra ötszázmillió aranymárka kölcsönt,

ez a kölcsön azonban kizárólag a kártérítések garanciájául használható fel. Valószínűleg ugyanilyen javaslatot fognak tenni a nagybirtokosok is.

Róma, május 29. A „Tribuna“ szerint a német kormány a nagyiparosokkal folytatott tárgyalásai alapján 50 milliárd aranymárkát fog szövetségeseknek kártérítéssel felajánlani. Ezzel szemben lemondva a nemzetközi kölcsönről. Ezt az összeget harmincöt év alatt kívánják a németek lefizetni.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 87 1/2—88, Newyork 1554.75—554.75, London 2566—2564 1/2, Páris 3675—3675, Milano 2655—2652 1/2, Prága 1656—1656, Budapest 10 1/4—10 1/4, Belgrád 592 1/2—6, Bukarest —, Varsó 100—98, Bécs 78—78 1/4, Bécs lebélyegzett 78—78 1/4.

Berlin. Nyitás: Róma 2971, London 286500, Newyork 62000, Páris 4111, Zürich 11185, Prága 1851.

A budapesti devizaközpont hivatalos árfolyamai: Márka 990—1110, francia frank 350—360, lej 29—31.

Budapesti értéktőzsde zárata: Magyar Hitel 48.000, Osztrák Hitel 15100, Zabolai 24000, Rima 28.700, Déli vasút 16.000, Allamvasút 97.000, Kohó 115.000, Ganz-Danubius 2.400.000. Köszén 383.000, Papír 12500, Slavonia 15900, Victoria 38.500, Kereskedelmi Hitel 8500, Kereskedelmi Bank 68000, Baróti —, Urikány 215.000, Láng 45.500, Lipták 6150, Schlick 36.250, Brassói 94.500, Cukoripar 485.000, Klotild 22.000, Temesi szesz —, Beocsini 94.500, Salgó 115.500, Atlantika —, Földhitei —, Műtrágya —.

Szláv világszövetség alakult az orosz szovjet ellen

Ellenforradalmárok politikai csoportosulása. Wrangel a háttérben

(Bécs, május 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Cseh, lengyel, szerb, bolgár és orosz politikusok és tudósok elhatározták, hogy valamelyik szláv fővárosban világegyesületet alakítsanak. A szláv világegyesület programja a következő:

1. Szláv nemzetek közös állásfoglalása a világpolitika eseményeivel szemben.
2. Szláv nemzetek gazdasági és erkölcsi közlekedése.
3. Szláv propagandabizottságok szervezése és szoros kapcsolat létesítése a propagandahelyek között.
4. Tudósítóirodák szervezése azzal a főfeladattal, hogy a világ nyilvánosságát a szláv államok politikai, gazdasági és kulturális kérdéseiről tájékoztassák.
5. Barátságos viszony megteremtése a szláv államok és a többi nemzetek között.

Az alakulóban lévő szláv világegyesületnek reakciós jellege van és minden valószínűség szerint Wrangel áll a háta mögött, aki ilyenképpen akarja a szláv népeket a szovjet ellen való felszólításra bírni. Ezt a feltevést megerősíti az a körülmény, hogy a világegyesület alakulóbizottságának orosz tagjai kivétel nélkül arisztokrata emigránsok.

Az Uj Kelet az egy napilapja. Az Uj Kelet cikkeinek jelölésével engedélyezett. Előfizetési árak: Egy félévre 320 le. Felelős szerkesztő:

— Scotus
tisztelhetlen tagjainak akadémiája emlékére, akiről G. szédet tartani. Az is résztvesznek. sön Scotus Viator tisztelhetlen tagjai

— Népegy
ből jelentik: A második napján emek kongresszus továbbá, hogy a az iskolai tanulók A kongresszus az éget, melynek él

— A pári
Argetoianu-bon jelentik: Az Antonescu páris mányt, siettesse bonok ügyének helyzete Párisba

— Kizártá
resti egyetemről resti egyetem tanításával vádolt egyetemről.

— Katona
restből jelentik ügyelők Erdély. Az utazás részle állapítva.

— Felosz
kat. Egy kof amely a vasuta üzletvezetőségé igazgatóságába ságánál az ig üzletvezetőségi tervével foglal vári üzletveze munkatársának centralizációs Döntés azonb Bukarestből er osztályt valós az utalványozó hivatalra átruh

— Detek
jövő héten ke vénysekén M detektiv ügye, csendháborítás ségen. Az új munkásünnepe Hója-erdőben embert. A köz felelősségre ak roslegényeket kövessék a re erre revolvert mességre kén Ugyanakkor a helyzet félr tartóztatták é De utközben és Radu ügy intervenciójuk Mocásánt, de fel és azt a f

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei, félévre 320 lei, egész évre 620 lei.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő dr.

— **Scotus Viator a román akadémia tiszteletbeli tagja.** Bukarestből jelentik: A román akadémia szerdán ünnepi ülést tart Cosbuc emlékére, akiről Goga Octavian fog székfoglaló beszédet tartani. Az ülésen a király és a trónörökös is részt vesznek. Az akadémia május 26-iki ülésén Scotus Viator és Charle Upson Clarke írókat tiszteletbeli tagjaivá választotta.

— **Népegyetemek kongresszusa.** Galacból jelentik: A „Liga Culturala” kongresszusának második napján elhatározták az összes népegyetemek kongresszusának összehívását. Elhatározták továbbá, hogy a liga kebelébe, ezentúl felveszik az iskolai tanulókat és az egyetemek hallgatóit is. A kongresszus azután megválasztotta az új elnökséget, melynek élére újból Jorga került.

— **A párisi román követ siettetni az Argetoianu-bonok elintézését.** Bukarestből jelentik: Az „Adeverul” szerint Victor Antonescu párisi román követ kérte a kormányt, siettesse az Argetoianu-féle kincstári bonok ügyének elintézését, mivel másképp helyzete Párisban tarthatatlanná válik.

— **Kizárták a zavargó diákokat a bukaresti egyetemről.** Bukarestből jelentik: A bukaresti egyetem tanácsa tegnapi ülésén a zavargások szállításával vádolt diákok egész sorát zárta ki az egyetemről.

— **Katonai szemle Erdélyben.** Bukarestből jelentik: Junius 15-én a hadseregfelügyelők Erdélybe utaznak katonai szemlére. Az utazás részletes programja még nincs megállapítva.

— **Junius 3-án valószínűleg megnyitják a strandfürdőt.** Kolozsvár város mérnöki hivatalának egyik bizottsága ma helyszíni szemlét tartott az elszakadt gátnál, ahol a munkálatok már annyira helyreállottak, hogy nemskára a malomárókba vizet engedhetnek. Néhány nap alatt azok a medencék, amelyek a strandfürdőt táplálják, vízzel telnek meg és talán már vasárnap, junius 3-án a közönség számára is megnyílik a strandfürdő.

— **Feloszlatják a vasuti számosztályokat.** Egy korábbi kormányrendelet alapján, amely a vasutasok fizetésének folyósítását az üzletvezetőségek hatásköréből a pénzügyi vezérigazgatóságába utalta át, a CFR, vezérigazgatóságánál az így állítólag fölsőlegesekké vált üzletvezetőségi számosztályok feloszlásának tervével foglalkoznak. Hosszu János kolozsvári üzletvezető kijelentette az Uj Kelet munkatársának, hogy ez a rendelet a kormány centralizációs politikájának céljait szolgálja. Döntés azonban ezúgyben még nem volt. Bukarestből eredő információja szerint a számosztályt valószínűleg nem oszlatják fel, csak az utalványozási jogát fogják az állami adóhivatalra átruházni.

— **Detektív fogtak a csendőrök.** A jövő héten kerül tárgyalásra a kolozsvári törvényszéken Mocsán Gergely államrendőrségi detektív ügye, aki ellen a bácsi rendőrség csendhárítás címén feljelentést tett az ügyészségen. Az ügy előzményei a május elsejei munkásünnepségekre nyulnak vissza, amikor a Hója-erdőben valakinek a kocsija elgázolt egy embert. A közelben tartózkodó Mocsán detektív felelősségre akarta vonni a kocsiban ülő mészaroslegényeket és amikor fölszólította őket, hogy kövessék a rendőrségre, rátámadtak. A detektív erre revolvert rántott és úgy akarta engedelmességre kényszeríteni a nem józan utasokat. Ugyanakkor odavetődött hat bácsi csendőr és a helyzet félremagyarázásából a detektívet le tartóztatták és be akarták kísérni az őrsükre. De utközben találkoztak Marpozán detektívvél és Radu ügyészségi titkárral, az ő erélyes intervenciójára a csendőrök szabadon engedték Mocsánt, de az esetről jegyzőkönyvet vettek fel és azt a feljelentéssel együtt a kolozsvári

Függetlenséget kapnak az arab államok

Anglia szerződést köt a hedzsaszi királlyal. Az új helyzet nem változtatja meg a palesztinai politikát

(Az Uj Kelet tudósítójától). Kisázsia politikai életében az utóbbi napokban rendkívül jelentős változások történtek. Emlékeztetes, hogy az arab Hedzsasz állam azzal a feltétellel lépett be az antant oldalán a világháborúba, hogy Anglia ígéretet tett Huszein hedzsaszi királynak, hogy bizonyos arab területek trónjait az ő családjának tagjaival töltsi be. Anglia most készül ígéretének beváltására. A Damaszkuszól eltűnt arab királyfi, Fejsul emir Mezopotámia uralkodója lett és Huszein király második fia, Abdulla, a Palesztinával határos Transzjordánia kormányzója lett. Az angol kormány a napokban szerződést kötött Huszein királlyal, amelyben elismeri Transzjordánia függetlenségét. Remélni lehet, hogy ez a megállapodás lényegesen enyhíteni fogja a palesztinai arab agitációt, amelyben nem kis része volt Huszein királyi családjának. A nagyfontosságú politikai eseményről a következő távirataink számolnak be:

Aláírják a szerződést

London, május 29. A Reuter-ügynökség jelenti: A Huszein királlyal kötendő szerződés tervezetét beavatott politikai körök értesítése szerint a napokban Londonban aláírják. A szerződés nem érinti más nemzetek vonatkozásait az arab államokhoz, ugyszintén semmiféle változást nem idéz elő Palesztina kormányzásában. A szerződés tartós békét akar teremteni Palesztina és Transzjordánia között.

Független Transzjordánia

Jeruzsálem, május 29. A palesztinai kormány ma a következő nyilatkozatot tette közzé: Az angol kormány beleegyezett abba, hogy Transzjordániában önálló arab kormány alakuljon,

az alábbi helyreigazító nyilatkozatnak közlését: Nem vagyok sem Teszler József, sem timár, hanem Teszler Jenő dési bej. börgyári cég tulajdonosa vagyok. Az egész ügyből annyi az igaz, hogy egy ügyleti differenciából kifolyólag Farkas Ernő ellenem bűnvádi feljelentést tett a dési kir. ügyészségen, ahol is kétségtelenül beigazoltam a feljelentés valótlanágát. Igazoltam, hogy sértett zsarolási manővert indított ellenem, de ettől nem ijedek meg és nem hagyom magam megszarolni. Ellenem sem a kihallgatás fogatansítása végett megkeresett kolozsvári, sem a dési rendőrhatalóság, sem semmiféle más hatóság elfogatási parancsot nem adott ki, bármennyire is jól esett volna a sértettnek, ha ilyet ki tudott volna ellenem eszközölni. Az ügy egyszerű kereskedelmi ügy lévén, annak részletei nem tartoznak a nyilvánosság elé, majd eldönti a polgári bíróság, hogy ebből az ügyletből kifolyóan kinek van követelése a másik ellen. Hogy sértett engem üzletfeleim és a nyilvánosság előtt ily módon meghurcolt, azért majd felelősségre vonom, míhelyt a feljelentése folytán megindult eljárás befejezést nyert. Most csak annyit, hogy még az ilyen rágalmozó hadjáratl sem lehetett elérni nálam azt, hogy jogtalan követeléseket kifizessek. Kolozsvár, 1923. május hó 28-án. Maradtam tisztelettel Teszler Jenő s. k., dési lakos.

— **A regáti zsidók honosítási kérvényei.** Bukarestből jelentik: Junius 27-én jár le a regáti zsidók honosítási kérvényeinek beadási határideje.

— **Jászi Oszkár Nagyváradon.** Nagyváradról jelentik: Jászi Oszkár tegnap délután Nagyváradra érkezett. A délután folyamán politikai barátaival folytatott megbeszélést, este a tisztelői bankettet rendeztek a Palace helyiségeiben. Jászi Oszkár ma továbbutazott Aradra, ahonnan Temesvárra megy.

— **Üzembe helyezték a Nagyvárad—Arad közti vasutat.** Nagyváradról jelentik: A forgalmi iroda hirdetőnyelben értesítette a közönséget, hogy Nagyvárad és Arad között megindult a vasuti forgalom. Egyelőre az utasok csak kézipodgyaszt vihetnek magukkal, személypodgyaszt feladni nem lehet. A vonatok Nagyváradról reggel 6 órakor és délután 4 óra 25 perckor indulnak. Nagyváradra délelőtt 10 óra 50 perckor és este 8 órakor érkeznek. Mindkét vonatnak közvetlen csatlakozása van Temesvárral.

— **Ebmarásért megbüntettek négy embert.** Az országszerte járványos veszettség leküzdésére a hatóságok rendszeres hadjáratot vezetnek a baj leküzdésére. A kolozsvári rendőrség kihágási osztálya ma négy embert büntetett meg, akinek vigyázatlansága miatt több járókelő ebmarás áldozata lett. Muza Gyula fodrászt négyezer, Buchwald Izsák Rákóczi-uti lakost szintén négyezer, Pap János Donáth-uti és Turós Gézáne Pata-utcai lakosokat pedig 200—200 lejre ítélték.

— **Mexikóban kiáradt egy petróleumforrás.** Mexikóból jelentik: Tampice közelében egy hatszáznegyvenméteres petróleumforrás kiáradt. A petróleumfolyam rombadöntötte a furotornyot és öt munkást megölt. Rövid idő múlva, minthogy terjedésének nem tudtak gátat vetni, a petróleum az egész vidéket elöntötte.

— **Nyilatkozat.** Az Uj Kelet 1923 május hó 26-án „Rendőri hírek” rovatában egy hír látott napvilágot, hogy Farkas Ernő cluji lakos feljelentésére Teszler József dési timár ellen osalás és sikasztás miatt büntügyi eljárás indult meg és a rendőrség Teszler ellen elfogatási parancsot adott ki. Az 1914. évi XIV. t. c. 20. §-a alapján kérem

azzal a feltétellel, hogy a népszövetség ehhez hozzájárulását adja, továbbá az új kormány alkotmányos alapokra épüljön fel és végül, hogy Nagy-britanniának megadassék a lehetőség, hogy ez országgal kapcsolatban vállalt internacionális kötelezettségeinek eleget tegyen.

Ezt a nyilatkozatot röviddel azután bocsátották ki, hogy a palesztinai kormány polgári biztosa, Glayton generális visszatért transzjordániai utjáról. Abdallah emir legközelebb Jeruzsálemba érkezik, hogy a két ország között levő függő kérdésekről, főként a vám- és kereskedelmi ügyekről a palesztinai kormánnyal tárgyaljon. Eddig valamennyi Transzjordániába érkező áru után a palesztinai kormány szedte a vámokat, amelyért aztán egy általányösszeget kapott Transzjordánia. A beállott politikai változás következtében ez a viszony valószínűleg új rendezést nyer.

Pánarab unió?

London, május 29. Huszein hedzsaszi király felhívást intézett a palesztinai arabokhoz, amelyben közli, hogy a legutóbb megkötött szerződés az angol kormány ama kötelezettségét tartalmazza, hogy segíteni fogja az arabokat egy pánarab unió megteremtésében, amely Arábiát, Mezopotámiát, Transzjordániát és Palesztinát foglalná magában. A palesztinai arab komisszió erre proklamációt bocsátott ki, amelyben nemzeti ünnepek nyilvánítja azt a napot, amikor a arab-angol megegyezését aláírják. A palesztinai kormány nyomban hivatalos nyilatkozatot adott közzé, hogy Palesztina politikai helyzetében az angol-arab szerződés megkötése folytán sem állott be semminemű változás s a brit kormány tervei a zsidó nemzeti otthon terveire vonatkozólag változatlanok maradnak.

az alábbi helyreigazító nyilatkozatnak közlését: Nem vagyok sem Teszler József, sem timár, hanem Teszler Jenő dési bej. börgyári cég tulajdonosa vagyok. Az egész ügyből annyi az igaz, hogy egy ügyleti differenciából kifolyólag Farkas Ernő ellenem bűnvádi feljelentést tett a dési kir. ügyészségen, ahol is kétségtelenül beigazoltam a feljelentés valótlanágát. Igazoltam, hogy sértett zsarolási manővert indított ellenem, de ettől nem ijedek meg és nem hagyom magam megszarolni. Ellenem sem a kihallgatás fogatansítása végett megkeresett kolozsvári, sem a dési rendőrhatalóság, sem semmiféle más hatóság elfogatási parancsot nem adott ki, bármennyire is jól esett volna a sértettnek, ha ilyet ki tudott volna ellenem eszközölni. Az ügy egyszerű kereskedelmi ügy lévén, annak részletei nem tartoznak a nyilvánosság elé, majd eldönti a polgári bíróság, hogy ebből az ügyletből kifolyóan kinek van követelése a másik ellen. Hogy sértett engem üzletfeleim és a nyilvánosság előtt ily módon meghurcolt, azért majd felelősségre vonom, míhelyt a feljelentése folytán megindult eljárás befejezést nyert. Most csak annyit, hogy még az ilyen rágalmozó hadjáratl sem lehetett elérni nálam azt, hogy jogtalan követeléseket kifizessek. Kolozsvár, 1923. május hó 28-án. Maradtam tisztelettel Teszler Jenő s. k., dési lakos.

* Van-e még ember, aki az „Olla” gummit nem ismeri?

* Kirándulásnál nélkülözhetetlen a Diana sósborszesz, izmaink legjobb ápolója. Ügyeljünk a Diana névre.

* Orvosi hír. Dr. Boskovics Henrik fül-, orr- és gégeorvos külföldről visszaérkezett. Rendel: d. e. 10—11-ig és d. u. 2—5-ig, Piata Unirei 29. (Bánffy-palota).

* Legujabb divat szerinti ruhák Lukács uti divatszalonjában készülnek Wesselényi-u. 20. I-só emelet. Szolid és pontos kiszolgálás.

KERESKEDELMI HITELINTÉZET R.-T.
CLUJ—KOLOZSVÁR, PIATA UNIREI (VOLT FÖTÉR) 20 SZ.

! elvállal a külföld bármely piacára kifizetéseket
napi vagy fix áron, vásárol devizát és effektív valutát a legelőnyösebb feltételek mellett

Közgazdaság

Ujra kísért a kormánybiztosok kinevezése. Az UGIR bukaresti kongresszusa alkalmával tudvalevőleg nagyiparosok és gyárosok küldöttségei fölkeresték Vintila Bratianu pénzügyminisztert és Sassu Vasilie kereskedelem-ügyminisztert, akik előtt szöbakerültek az erdélyi vállalatok sérelmei között a kormánybiztosok kinevezésének ügye is. Igaz ugyan, hogy a miniszterek egybehangoan csak az állam biztonságát veszélyeztető vállalatoknál helyezték az ellenőrzőrendszert kilátásba, a kormány részéről még is olyan előkészületek történtek, amelyek arra engednek következtetni, hogy a kormány nem ejtette el a kormánybiztosok rendszeresítését. Az érdekeltek képviselői egyelőre csak feszelen megbeszélésekben tárgyalják ezt az ügyet, mihelyt azonban konkrét esetek jelentkeznének, haladéktalanul megindítja a szükséges lépéseket az erdélyi ipar szabadságát veszélyeztető intézkedés elhárítására.

A munkaadók akciói. A Nagyiparosok és Munkaadók Szövetsége szombaton délután 3 órákor választmányi ülést tart, amikor az ügyvezetőség egyrészt beszámol a bukaresti kongresszusnak mai észlelhető eredményeiről és meghatalmazásokat kér újabb akciókhoz, hogy haladéktalanul megtehesse a termelés szempontjából fontos lépéseket. A választmány foglalkozni fog a felemelt betegsegélyzőjárnélek ügyével, amelyeket tudvalevőleg a semmitőszék 1922 augusztus elsejéig visszamenőleg hatálytalanított. A jogtalanul bekövetelt járuléktöbbleteket választmányi határozat alapján a befizető cégek számlája javára át fogják iratni. Szükséges azonban, hogy a nagyiparosok és munkaadók szövetsége tiszta képet lásson és azért fontos, hogy erről statisztika álljon a választmány rendelkezésére. Szöbakerül az új adótörvénynek az iparra vonatkozó része is, különösen a részvénytársaságok sérelmeit fogják szövatenni és egyúttal a bukaresti központi szervezethez is átírnak. Az UGIR tudvalevőleg két tagot delegált az új adótörvényt tárgyaló bizottságba. A választmány kifogásait és sérelmeit írásba foglalva eljuttatják az UGIR említtett képviselőihez, hogy azokat sürgősen terjessze fel illetékes fórum elé. A szövetség foglalkozik a többi testvérszövetségek által megalakítandó választott bíróság ügyével is. Az ülés programjába beillesztik még a városi közevetvámtarifa előkészítő javaslatát. Fontos pontja a választmánynak egy új intézmény megalakítása. Megvitatás tárgya lesz a gabonaszindikátus által erősen propagált kolozsvári gabona- és terménytőzsde akciója és a folyamatban lévő munkáskérdések ügye. A választmány ezúttal új tagok felvételével is fog foglalkozni.

Csehországban leszállítják a hivatalos bankamatlábát. Prágából jelentik: A Bankhivatal választmánya május 25-én tartott rendes havi ülésén elhatározta, hogy a leszállító kamatlábát öt százalékról négy és fél százalékra, a lombadkamatlábát pedig hét százalékról, illetve hét és fél százalékról hat és fél százalékra, illetve hét százalékra szállítják le május 28-iki érvénnyel. A hivatalos bankamatláb leszállításával olcsóbbá akarják tenni a hitelt, hogy ezzel is enyhítsék a gazdasági válságot.

Az Erdélyi Faegyesület akciói. Az Erdélyi Faegyesület kolozsvári körzete szombat este hat órákor a Farkas-utca 4. szám alatti Munkaadók Szövetségének helyiségében ülést tart, amelyen a központ és helyi szervezet átalakításának kérdésén kívül szöbakerülnek a tások aktuális mozgalmi, így a CFR-nek szállítandó ötszáz ezer ürméter tűzifa szözetosztása, a tölgytaexporttal kapcsolatos sérelmek ügye, továbbá a most kialakulás alatt lévő puhafa- és detail-osztályok programja. Külön tárgyalják a favágatási engedélyek körüli ügyeket és sérelmeket. — Az Erdélyrészi Faegyesület az összes erdélyrészi és bánáti tűzifa- és fakereskedőket ezúton is feszólitja, hogy mindenki, tagságra való nélkül, jelentse be a körzethez tartozó központhoz, tehát: Kolozsvárra, Marosvásárhelyre, Brassóba, Nagyváradra, Temesvárra, Szatmárra vagy Aradra azt a tűzifakészletet, amit 1924. február végéig be tud szállítani a CFR. számára. Az egyesület figyelmezteti az érdekelteket, hogy csak azok a kereskedők tarthatnak számot

exportra, akik bejelentési kötelezettségeiknek eleget tettek és akik az Erdélyrészi Faegyesület exportajánló írásai tőlött rendelkeznek.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Heti műsor

Szerda: Az új rokon. (Ujdonság, először. Premier-helyárakkal. Premierbérlet 55. szám. Sorozatszám 418.)

Csütörtök félnyolckor: Az új rokon. (Ujdonság 2-szor. Rendes helyárakkal. Napi bérletszám 138. C. Sorozatszám 414.)

Csütörtök féltizenegykor: Ligeti táncestje növénydekeivel és Graziella közreműködésével. (Premier-helyárakkal. Sorozatszám 415.)

Péntek: Az új rokon. (3-szor, rendes helyárakkal. Bérletszám 139. A. Sorozatszám 416.)

Szombat d. u. 3 órákor: Három a kislány. (Ifjúsági előadás igen olcsó helyárakkal. Előadó: Márton József. Sorozatszám 417.)

Szombat 8 órákor: Levendula. (Operettujdonság, először. Premier-helyárakkal. Premierbérlet 56. szám. Sorozatszám 418.)

Vasárnap d. e. 11 órákor: Karinthy Frigyes és Zsolt Béla matinéja. Premier-helyárakkal.

Vasárnap d. u. 3 órákor: Bucsukeringő. (Olcsó helyárakkal. Sorozatszám 420.)

Vasárnap este 8 órákor: Levendula. (Operettujdonság 2-szor. Premier-helyárakkal. Bérletszűnetben. Sorozatszám 421.)

Hétfő: Levendula. (Operettujdonság 3-szor. Rendes helyárakkal. Bérletszám 140. B. Sorozatszám 422.)

Kedd: Levendula. (4-szor. Rendes helyárakkal. Bérletszám 141. C. Sorozatszám 423.)

A színházi iroda hírei:

Uj Rokon. Ma este lesz a bemutató előadása Csathó Kálmán vígjátékának, az Uj rokonnak. Az Uj rokon három egymásutáni estén: szerdán csütörtökön és pénteken fog színpadra kerülni.

Levendula. A Levendula az operetteknek ahhoz a fajtájához tartozik, a melyből a Három a kislány fakadt. Zenéje a nagy mesterek műveiből: Schubert, Chopin, Schumann legszebb alkotásai-ból van összeszöve, szövege poétikus, magávalragadó, amellelt rendkívül mulatságos. A Levendula első előadása szombaton lesz, azután hosszú ideig nem gondol más darab előadására a színház, mert előreláthatólag 10 estén át fogják egymásután adni a Levendulát.

Bucsukeringő — délután. Vasárnap délután olcsó helyárakkal s Kolbay Ildikóval a női főszerepben kerül színpadra a Bucsukeringő.

Karinthy és Zsolt Béla matinéja. Szenzációs eseménye lesz vasárnap délelött a Magyar Színháznak. A legnépszerűbb magyar író, Karinthy Frigyes fog változatos és gazdag műsoru matiné keretében mint előadó és mint színész fellépni. Zsolt Béla, a fiatal magyar költő gárda legtehetségesebb tagja lesz ennek a matinének a másik érdekessége.

Ligeti és Graziella fellépése éjjeli előadásban. Csütörtökön éjjeli előadás lesz a Magyar Színházban. Fél 11 órai kezdettel igen változatos műsoru klasszikus táncestet rendez művészeivel Ligeti József, a kitudő balletmester és Graziella, a kiváló táncosnő.

A mozgók műsora

Igen gazdag, csaknem napról-napra változó ezen a héten a mozgók műsora. Az erő királya című hatalmas és izgalmas filmmatrakció utoljára látható az Egyetem-mozgóban csütörtökön és pénteken. Dostojevsky novellája, a Mizericordia (Ne ölj többé!) szerdán még az Egyetem-mozgóban, csütörtökön az Urániában. Az Apolló szenzációja szerdán A királyné levelei. Csütörtökön az Arany és vér, aranyásó dráma, pénteken és szombaton A kigyó. Az abszint amerikai filmujdonság, amelynek érdekfeszítő cselekvénye Délamerika végtelen rengetegein folyik le. Ezt a nagyszabásu attrakciót szombaton az Egyetem-mozgóban, vasárnap pedig az Apollóban megy. Pénteken, szombaton és vasárnap az Urániában A Barrada elnök.

* **Tapéták** a legmodernebb és művészi kivitelben, bársony, selyem és legszebb mintákban kaphatók a Friedmann-féle könyvkereskedésben Kolozsvárt, Fötér 26. Szobák és lakások tapétázását vállalom. Minták vételkötelezettség nélkül megtekinthetők.

SPORT

A csütörtöki bajnoki mérkőzések. Csütörtökön, 31-én folytatják a kolozsvári bajnokság küzdelmeit. A bajnoki mérkőzések oly sűrűn érik egymást, hogy a játékok igen sokat veszítenek értékükből. Az intézőbizottság annakidején igen helytelenül ejtette meg a tavaszi bajnoki játékok sorsolását és így történhetett meg, hogy vannak csapatok, amelyek a futball legmozgalmasabb idején, április hónapban, egyetlen mérkőzést sem játszottak, míg most alig 2 héten belül 4 erős bajnoki mérkőzést kell lejátszaniok. Ez a megszakítás nélküli játék nem válik nagy előnyére a csapatoknak és biztos letérésre, illetve visszaesésre vezet. Csütörtökön egyébként a következő játékok kerülnek eldöntésre:

KAC—Victoria, Haggibbor—Universitatea. Az Universitatea csapata a bukaresti mérkőzéssel lábában, míg a Haggibbor több beteg játékos helyett tartalékoltan fog felállani, ennek megfelelően aligha fogja a két csapat a tőlük megszokott kitűnő játékkal szórakoztatni nagyszámu híveit. Mi mégis szép sportot várunk e mérkőzéstől és ami igen fontos: feltétlenül fair játékban lesz a közönségnek része. A győzelemre mindkét csapatnak szinte egyenlő esélye van, mi mégis az egyesebben játszó Haggibbor csapatát várjuk győztesnek. Ezt követni fogja a KAC—Victoria-mérkőzés, hol alkalmá nyilik a KAC-nak legutóbbi nagy gólarányu győzelme realizását bebizonyítani. A fardt csapat benyomását keltő Victoriának ugyancsak dolgoznia kell, ha becsületesen akarja helyét megállni. Különösen a helyezés és az elsőség szempontjából bir nagy fontossággal ezen mérkőzés. KAC győzelme lényegesen segítene a népszerű csapat rossz helyzetén, viszont az esetleges Victoria-győzelem a legvérmesebb reményekkel töltheti el a kék-sárga csapat híveit a bajnokság elnyerésére. Rendkívül izgalmas, erős mérkőzésre van kilátás. Mi a kitűnő formában lévő piros-fehér csapatban látjuk a mérkőzés győztesét.

Haggibbor kombinált—Szamosujvári MTE 5:0 (1:0). Biró: Grim K. Szép iskola-játék után győzte le a Haggibbor kombinált csapata a szamosujvári munkáscsapatot. A gólokat Mózes (3) és Katz (2) lötték.

A Haggibbor ifjúsági csapata vasárnap folytatta pompás tavaszi szereplését. Ezúttal legveszélyesebb ellenfelét a Victoria ifjúsági csapatát győzte le Robogány és Geiszt góljával 2:0 arányban. A csapat az ifjúsági bajnokság első helyén áll, egyetlen pontot sem veszítve, minden mérkőzését megnyerte. Gólaránya, 26:3, ritkaságszámba megy. Az ifjúsági csapat kitűnő szereplése főleg Jakobi Dudinak a csapat kiváló intézőjének érdeme, kinek lelkiismeretes, szakszerű vezetése nagyban elősegítette a kiváló eredmények elérését.

Uj labdarugóbirák. Jakobi Ernő, Goldner Miksa és Baumzweig Dody, a Haggibbor tagjai, a legutóbbi biróvizsgán sikeresen megfeleletek és gyakorlóbirói minősítést kaptak.

* **Tennisz és uszófelszerelések,** tornacikkek nagy választékban érkeztek Sugár & Co. sportárut házába Cluj, Calea Victoriei 5. (v. Kossuth Lajos-utca.) Tenniszütők hurozását és javítását vállalja. Kérjen árjegyzéket.

NYLTTÉR

* E rovatban közöltekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Értesítés

Van szerencsém a n. é. közönség b. tndomására adni, hogy a cojocnai (kolozsi) fűrdő szalodájának bérletét átvettem és azt f. év június elsején megnyitom.

Midőn ezt közléteszem, biztosítom a n. é. közönséget a leggondosabb kiszolgálásról. Felkérem a t. vendégeimet, hogy takarót és törülközőt magukkal hozzanak.

Tisztelettel

Rosenbach Mihály,
a Ferencz József-szálloda
volt tulajdonosa

Ragla
esőköpeny

1502

Erdélyi

A bizusaí (megyei kénes modernül beren

Osuz, r
lan a legbiz
fürdő.

A fűrdőtel
konyha is) áll a k
álló. Jutányos ára
döspataki fű
Mare-Nagyil

Telefon 51.

Mindennemű lád
és szétszedett
készít és szállít

Sajovics
Cluj, Strada C

Grün
és S
Piat

Tavaszi

COO
és kos
GO

TA
EZ

CLUJ-KOLO

a legma
Gyárt ev
cs

Telefon 4-8

Radio hírdetés

Térközések. Csüt. kolozsvári baj. mérkőzések oly. átékok igen sokat. atézobizottság an. ejtette meg a. ását és így tör. sapatok, amelyek. lején, április hó. sem játszottak. 4 erős bajnoki. z a megszakítás. előnyére a cea. illetve visszaesére. a következő já.

ibbor—Universi. apata a bukaresti. Haggibbor több. skoltan fog felál. gha fogja a két. kitűnő játékkal. t. Mi mégis szép. l és ami igen. an lesz a közön. mindkét csapatnak. mi mégis az egy. csapatát várjuk. fogja a KAC. a nyilik a KAC. rányu győzelme. radt csapat be. ugyancsak dol. akarja helyét. és az elsőseg. sággal ezen mér. gesen segítene a. ésén, viszont az. a legvérmesebb. kék-sárga csapat. sére. Rendkívül. n kilátás. Mi a. fehér csapatban.

it—Szamosújvári. n K. Szép iskola. ibbor kombinált. csapatot. A gó. tték. apata vasárnap. replését. Ezuttal. Victoria ifjusági. s Geiszt góljai. az ifjusági baj. en pontot sem. megnyerte. Gól. negy. Az ifjusági. Jakobi Dudinak. deme, kinek lel. nagyban előse. lérsét. pi Ernő, Goldner. Haggibbor tagjai, sen megfeleltek. ptak. ések, tornacikkek. & Co. sportárut. v. Kossuth Lajos. javítását vállalja.

ÉResztőség nem vállal. közönség b. tud. olozsi) fürdő szál. t f. év június el. ztosítom a n. é. gálásról. Felkérem. és törülközőt ma. enbach Mihály, ncz József-szálloda. t tulajdonosa

Raglán
esőköpeny, öltöny

Neumann M.
cégnél Cluj, Főter

1502

Erdélyi Pöstyén!

A bizusai (Büdöspataka) Szolnokdoboka megyei **kénesfürdő** ujonnan átalakítva, modernül berendezve f. év június hó 10-én **megnyílik.**

Gsz, rheuma és ischias el- len a leghiztosabb hatásu gyógy- fürdő.

A fürdőtelepen szálloda, vendéglő (rituális konyha is) áll a közönség ellátására. Vasúti meg- álló. Jutányos árak. Előjegyzéseket elfogad a **Bü- döspataki fürdőigazgatóság Ileanda- Mare-Magyilonda.**

Telefon 81. **Ládagyár** Fióküzlet: Egeres

Mindenmü ládákat és fadobozokat összeszegezett és szétszedett részekben megrendelésre azonnal készít és szállít a legolcsóbb napi áron 1361

Sajovics és Lebovits fakereskedés és Ládagyár Cluj, Strada Cernaui (volt Kajánfői-ut) 1 szám

Grünwald és Steiner
Cluj, Piata Unirii 12.

Női divat különleges ségek áru háza

Tavaszi divatujdonságok:

BOERBERRY, COOVERCOOT köpenyre és kosztümre, CSIKOS ANYA-GOK ALJAKNAK nagy választékban 1472

„TACÁMUL“

EZÜSTÁRUGYAR
CLUJ-KOLOZSVÁR, Str. Avram Iancu volt Petőfi-utca 3

Ezüstöt a legmagasabb áron vesz!

Gyárt evőeszközöket, dísz tárgyakat csak viszonteladóknak

Telefon 4-82. Sürgőny cím: Tacámul Cluj

Táblaüveg, demyonok
korcsmai és mindennemü üvegárak nagyraktára

Péter és Schwarcz
Cluj, P. M. Viteazul (Széchenyi-tér) 34
1518

Legelőnyösebb beszerzési forrás

A kolozsi sósfürdő megnyílik június 1-én

Vize ép olyan jó, mint a hallei és reichenhalli fürdőké.
5587

Krébsz J.
börönd és sportcikkek árúgyára

Cluj, Str. Regele Ferdinand 77.
Gyár: Strada Bucovina 4 szám.

GYÁRT: Utazó böröndöt
Férfi nyári divatövet
Football-labdát
Lábszárvédőt
stb. stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Külföldi likőr- és pezsgő- különlegességek kaphatók

Compagnie Générale Transatlantique

Első és legnagyobb francia hajóstársaság

Luxusgőzösök

Newyork, Cuba, Mexico-ba stb.

Bukarest, Páris, Havre
utvonalon át.

Vezérképviselőt Nagyrománia részére:
ADOLF SALOMON FIA
Bukarest, strada Paris No. 14

Legnagyobb kényelem, gyors utazás, kitűnő ellátás, elsőrangú kiszolgálás, külön kajuttók. Lloyd 1637 1541

! Olcsó bevásárlási forrás! Textil, kötött és rövid áru háza Cluj, str. Regina Maria 12. 1466

Feuerstein J.

LUCULLUS-nál Oradea-Mare Bémer-tér. 1392

BYRON STEAMSHIP COMPANY LTD. LONDON

M. Embiricos & Co.
București, Strada Paris 1, ■ Constanța direkt New-York

Rendszeres félhavíhajójaratok legnagyobb tengerentúli luxusgőzösekkel, melyek Constanța kikötőből indulnak.

„King Alexander“
luxusgőzös Constanța kikötőbe érkezik június 2-án és indul június 4-én direct Newyorkba

„Constantinople“
luxusgőzös érkezik július 2-án Constanța kikötőbe és indul július 4-ikén direct Newyorkba

1536

Gyorsgőzöseinkkel az átszállási költségek 50%-kal olcsóbbak és leiben fizetendők

III. osztályu hajójegy ára Lei 11.500

Kajuttók fentartására, valamint felvilágosítások végett az egyedül szükséges amerikai vizum elnyerésére forduljon elsősorban cégünkhöz.

Pontos, lelkiismeretes és érdeknélküli felvilágosításokkal és prospectussal készséggel szolgálunk.

Cimünket megőrizni és följegyezni kérjük.

M. EMBIRICOS & CO., București, Strada Paris No. 1

Radio hirdetés

Palma
Kaucsuktalp és kaucsuksarok tartósabb a legjobb bőrnél!

